

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII Reus Dimecres 1 de Setembre de 1897

Núm. 3.356

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas.
En provincias trimestre.
Extranjer y Ultramar.
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s'acceptan los originals encara que no s'publichin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.
Reb en CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 a 12 y de 4 a 5, Arrabal alt de Jesús, 38, sobre l'Correu.
Los demés dias a Barcelona, Claris, 44, cantonada a la Gran Via, de 11 a una y de 4 a 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo problema de Cuba

Lo general Martínez Campos, de quins dots militars y polítics se pot discutir pero de quina bona voluntat y recte intenció ningú ab justicia pot dubtar, ho ha dit, y ho ha dit interpretant fidelment la opinió de la gran majoria del país; desitjo que vinga qui resolga lo problema de Cuba, si es que la solució no arriba tart.

Y urgeix per molts conceptes. Perqué la nació no pot continuar indefinidament mirant impossible com s'envia a morir a l'altra banda del mar lo floret del seu jovent; perqué no pot seguir endogalantse, com prometent son benestar futur, pera mantenir la seva dominació sobre unas terras que no li han de portar ja en endavant cap profit; perqué l'seu malestar y las sevas desgracias no donguin ocasió a esser explotats per cap classe social ni per cap partit polítich, ab perill pera la tranquil·litat pública y finalment, en altre ordre d'ideas, perqué ha d'arribar la hora de que l's furs de la rahó y de la justicia prevalgan sobre l's dictats de l'orgull y las arrogancias de la forsa.

A ningú de clar jubí s'amagn las dificultats de la situació que atressém.

Pera obtindre l'concur del país, pera lograr d'ell los sacrificis que se li vullan exigir, s'ha hagut d'exaltar exageradament los seus sentiments, s'ha hagut de crear una atmósfera artificial de patriotisme renyit ab tot sentiment d'humanitat y benevolensa; y aquesta exageració, aquesta atmósfera, es avuy un dels principals obstáculos ab que tot govern haurá de lluytar. S'ha dit y repetit que l'honor nacional exigia vencer antes que tot, y aquesta idea s'ha infiltrat en l'enteniment de molts; ara qualsevol govern que ce deixi, que transigexi, semblará que atenta al honor nacional.

Es cert que la opinió ha reaccionat, es cert que la gent de seny posa la conveniencia, lo pervindre y la vida de la nació, molt per sobre d'aquell antipatriótic y mal entés honor nacional; pero no es menos cert que no faltaran descontents, interessats y de bona fé, y que no fallará qui, ab lo pretext de patriotisme, tractará d'aprofitarsen pera les sevas miras particulars. Los partits polítichs serán los primers de ferne una arma pera la consecució dels seus propósitos. Ja n'hi ha que fa temps se venen preparant a cara descoberta y que no s'amagan de dirho.

Ab rahó, donchs, tem En Martínez Campos que la solució del problema de Cuba arribi tart.

Si allí s'hagués seguit de bon principi y de bona fé la política que més ó menos tart y no de bon grat s'haurá de seguir, las consecuencias pera la tranquil·litat de la nació no haurían sigut tant perillosas, los

perjudicis per ella soferts no haurían sigut tant grans y la solució del problema de Cuba no hauría sigut potser tant dolorosa pera la metrópoli com la que ara pot tenir.

Pero la política del *quiero y no puedo*, va prevaleixer, y aquesta política, que no ha servit pera resoldre l'problema, ha sigut bona pera fer la seva solució més difícil y pera voltarla de perills.

No pensém que a un home de la alta inteligencia d'en Cánovas se li haguessin escapat aquestas possibles consecuencias. Volém creure que las havia previst, en quin cas no hi ha més remey que convenir també ab en Martínez Campos dihent que s'va equivocar respecte dels elements ab que contava pera acabar la guerra sols ab la guerra.

Homes y diners no n'han faltat; pero la guerra no s'ha acabat ni fa cara d'acabarse.

Mort en Cánovas qui pot carregar sobre las sevas espallas la continuació d'aquesta política?

La conveniencia, la necessitat de cambiar de política pera resoldre l'problema cubá s'imposa. Desgraciadament, cap partit, cap home de prestigi hi ha que tingui sobre aquest punt un criteri determinat y formal y prou forsa pera imposarlo.

Lo partit liberal que havia imposat contra cor la autonomia quan se veyá lluny del poder, are que creu ab motin que aquest anirà a parar a las sevas mans, se'n arrepencheix y per boca d'en Sagasta enlayra la bandera de la aplicació immediata de las reformas decretadas per En Cánovas. En Silvela no té més programá que la liquidació, frase vaga quina trascendencia ningú pot apreciar. Qui es, donchs, que pot resoldre lo problema de Cuba? Y principalment qui pot resoldre y respendre de las consecuencias de la seva solució?

J. B. y S.

Notas regionalistas

Si casi fa plorar el veurer com en nostra nació catalana s' deixa molt mal parada la rahó, en cambi donchs de veurer com en totas las parts del Estat Espanyol s' desperta lo sentiment de la nacionalitat. Qui porta la senyera contra l'centralisme en aquéix lloyt es, a no dubtarho, la bella Euskaria. També ella vol avuy reconquerir sa perduda nacionalitat y l's colossals esforços que ha fet per conservar-la, ja contra las áligas romanas, ja contra aquella munió de pobles germans que s' lliensaren sobre l'mon civilisat en l'aldab de la Edat Mitjana, ja contra los que brindanli amistat han dut sols lo desgabell a casa seva, los emplea avuy a reconstituir son caràcter nacional. Per aixó tracta avuy com avuy de conservar los dos puntals mes fermes de la nacionalitat la llengua y l' dret. Per aquest últim s' crea en la Universitat de Oñate una cátedra de *Dret foral*, germana de la barcelonina de *Dret Catalá*, de

la que surtirán los juriscónsults tots de tal nació euskara y catalana escampant per las encontradas de las patrias l'aliment de la vida nacional. Y per lo que toca a la llengua, fins la mateixa Navarra crea cátedra y ha publicat ja fins lo programa d'oposicions a la mateixa, que s'estableix a Pamplona, costejada per la Diputació. Lo dret y la llengua de la nació euskara tindran en Oñate y Pamplona un cult permanent y una iglesia sempre oberta.

No s'origui per aixó, que Catalunya s'quedi enterrada. També ella s' desperta y si bé n'ha somniat sigut angllareh y pesat no per aixó abandona sa empresa. En b'efecte; avuy estem assistint a la reconstitució de son caràcter y en totas las tendencias notém un afany constant de catalanisarlas. Lo caràcter nacional un cop reconstituit será la palanca que moguda pel voler d'ac un poble etgegará mes avall del Ebro totas aquestas institucions exóticas que avuy n' desnaturalizan y fan pe malbé. Veyem en efecte, que la Junta del important Cassinà Miramar de Tossa ha acordat valer-se de la llengua catalana en tots los actes y documents oficials de la societat; la societat *La Marsellesa*, de S. Boy de Llobregat sembla que aviat farà l'mateix. Per altra part, compliem ja ab una nova societat, ab lo *Foment Regionalista de Berga*.

Y, per fi, está ja acabada la lápida que per acord de la Unió Catalanista ha de posarse en el altar de la Basílica de Santa Maria de Ripoll en la qual s'hi consignaran las paraulas que dignó l'Excmo Ilm. Sr. Bisbe de Vich, quan se celebrá la consagració del restaurat temple ripollés.

Los nostres germans de La Provensa també fan bon camí.

La assistencia del President de la República Francesa, a las festes felibrencas d'enguany, ab tot y en manifesta adhesió a las tendencias descentralisadoras, no ha pas satisfet a tots los regionalistas provensals. Es que l's d'allà van acostanse a nostra manera de pensar y son ja molts y molt importants los elements que sentan anyoransa per la llibertat de sa patria.

Al entrar Mr. Faure, en lo Teatre d'Orange, fou saludat ab forts crits de *Visca'n Mistral*, ab tot y no assistir lo gran poeta a la representació.

Referintse a aquesta salutació diu en Joan Carrière en un de sos notables articles:

«Aixó significa clarament *Visca'l poeta*, en aquest temple de poesia, abont los polítichs no hi teñian res que veure; *Visca l'anima de La Provensa*; en aquest teatre tan lligat ab la gloria d'una rassa antiga, hont los administradors improvisats del Estat acaparador s'hi havían introduhit per la cobardia dels uns, la debilitat dels altres y la ausencia en tots d'energia».

ARTS Y LLETRES

La caseta pobre

(De Adolphe Frères)

(Acabament)

Al sendemé, al demati, la pluja regalimava pels vidres obrint ensemps clots negres en la neu. El noieta plorava la noia rotca assobre del miserable lit, i la mare sent com si el sang la cobris fins el cor. La pluja no mimava, el cel arrojava la terra. Se senten al-

gunes rialles al corredor; però fa massa fret per a obrir i demanar qui hi ha.

El noieta plora i la noia ronca.

—Estabellen la porta de dalt, sents?—murmura la mare trencant un dels peus de la taula per a encendre un xic de fog.

—Sembla que a dalt clavetejen alguna cosa.

La pluja rebat tristement els vidres i 'l vent audola com si fos un remad de llops afamats.

Altres cop ressonen passos feixugs i per les parets ensopeguen dugues caixes sordes. Truquen a la porta i apareix un fuster: «El metge m'ha recomanat que no em descuidés de dar una visita per casa vostra, per si de cas feia falta»—Altres homes passen duent dugues caixes de mort.

Per la finestra els goita la mare.

La *Uiterra de morts* era massa estreta i una de les caixes dels difunts va rrelliscar i va anar rodolant cap en terra.

El nen plora i la noia ronca.

Senys volguer parar en tot el die la pluja ennuega el cel esblaimat i ni un ànima atravesa pel toronet del davant.

A la vesprada, la mossa comença a desvariejar, i am ses mans tot ossos, esgarrapaba la cortina, es daba cops de puny al ventre inflat i s'esgargamellava, cridant am veu ronca.

La pedregada fa tamborinejar els vidres, i el noieta diu:

—Es un espectre que juga al timbal, amb els seus ossos pica an els vidres.

Silenciosa, la tempesta audola darrera la porta.

La noia va morir.

Allavors la dona va sortir cap en fora per a arreplegar una galleda de neu, i am la esmortuida resplendor d'un llumet greixós, es va posar a netejar la seva filla morta; va rentar el nos emmagrit, boi arronsat per la miseria, les mamelles seques quand tot just eren en la flor; lo pit tant estret que fins se li podien comptar les costelles; i 'l ventre honyegut am taques negres. A cada punt la mare reposava un xic, extenuada de tocar aquella càrn inerte, i que fins li semblava estranya.

De la cortina en arrencà un llençol i va juntar les mans de la morta, posant-li en mig un remell de flors artificials. I es posà a pentinar-li la cabellera, espargida pel llençol; però a la primera estrebada, li quedà en la ma un munt de cabells; tota ella's va extremir creient haver fet sofrir a la morta. Demprés es va abomar en un llarg ensopiment.

El pobre gresol esclafà tristement aquesta escena: i ho esclafà tota la nit, fins que al dematí, sabítnue resplendor es tornàllum fluida. La finestra s'ubriaga de blau i d'or, com un cel de llegenda; els gafarrons saltironen jogant pel sol; el carreró sembla una canalada de fresca omb onades lluminoses i subtils, i el noieta extèn sos brassos ansiosos vers la primavera, dient:

—Jo també vull anar a jugar cap a fora... al carrer!

Però la mare s'ha tornat boija i la porta està tancada.

JOAN PEREZ-JORBA.

DE VIATJE

Cartas de «Lo Somatent»

No sempre l'home consegueix lo que 's proposa. Jo en aquesta vos volia descriure lo que tot anant en lo tren passés davant ma vista; l'espay ab son blau cel sense tacas, la infinita planura del Mediterrani, la gran extensió de terreno erm que a las voras de la via's troban principalment desde que's passa Cambrils fins a la Atmetlla; la manera com la campinya a mida que 'l tren segueix sa marxa's transforma fins arribar a la hermosa horta que fecundisa l'Ebre y 'ns senyala la meta de nostre viatje; pero heus aquí que al anar a pujar al tren y en cotxe de 2.ª classe a Salou, me topo ab dos soldats arribats en lo darrer vapor correu de Filipinas, lo «San Ignacio de Loyola», que dich dos soldats, duas calaveras humanas, dos verdaders esqueletos animats, que trencava 'l cor de mirarlos, agafavan esgarrimants de dolor, y 'l plàn meu cau com castell de cartas.

En ells s'hi clavava ma vista com si intentés cercar lo mal que 'ls reduhí a aquell estat. Tot lo demés m'era completament indiferent.

Que haguessin arribat sense un cama ó un brás, que son rostre estés olivilat de feridas, pero que sos corsos vessessin vida, y no m'hauria produhit tan mal efecte y m'evitaria avuy, fins l'ocuparme de la guerra.

Mes ells venien sancers: las balas volgueren res-

pectarlos, los matizels no arribaren a esquinsar las sevas carns.

Lo clima, las ayguás y qui sab si altrás causas, rosegaren aquellas avans robustas naturalesas plenas de vida y de sanch y tanta via ferén, en tan mal estat los han deixat, que las sevas respectivas familias tindrán de fer no pochi esforsos para recordarlos.

¡Quina escena més trista no será l'abrassada entre 'l fill y la mare al poble!

De pensarho solzament n'hi ha pera que 'ls ulls vessin llágrimas a bundó, que 'ls cabells se 'ns posin de punta, que 'l cor bategui ab forea extraordinaria, y que 'ls llavis, moguts per aytal impressió... mes deixém als llavis, que 'ls grans dolors son muts.

La tornada del soldat inútil muda es també; los esclats d'entusiasme eran a la anada, en la que 'ls partidaris de la guerra per la guerra y aquells que tenían la boca plena ab alló, hasta la última gota de sangre y la última peseta, lo fabricavan y esverats de la seva obra retiran ab por los ulls dels malalts.

Quan a Barcelona s'embarcaren al tren, los dos de que 'ns ocupém, se 'ls hi digné que a todas las estaciones trobarian lo que 'ls fes falta y... efectivament a Tarragona demanseren caldo y lo que es sino n'han trobat de fet a casa seva a horas d'ara estarán dejuns.

Ja se 'ls obsequiá, pero ab melindros, que 'l Jerez se quedá al taulell.

Una nota simpática cal, no obstant, registrar en lo viatge. Una bona senyora que en lo mateix repartiment anava, no's cansava d'aconsolarlos, encoratjantlos en sa trista y fatigosa pelegrinació.

¡Deu-li pagui a aquella bona senyora!

Si 'l Govern, veillant per aquets fills de la patria que sense respirar li han ofert sanch y vida, tingués bon cuidado d'enviarlos als balnearis que te la mateixa Espanya que han anat a defensar en aquellas llunyanas terras y 'ls subjectés a la clínica d'entesos metjes, potser reviscolarían y tornarian a la vida y sobre tot s'evitarían aquestos espectacles tan tristos.

FRANCESC COLOM ESCODA.

Tortosa 31 d'Agost 1897.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 31 d'Agost de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BAROMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	757	72		64		
3 m.	757	70			Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 45	30	27	S.		0 5/8
3 m.	Sombra 35		27	S. E.	Cir rus	0 3/8

En altre lloch del present número publicém una carta que 'ns envia nostre company de redacció, senyor Colom y Escoda, desde Tortosa. Durant son viatge per la costa valenciana y tal vegada potser per las provincias andaluzas, nos anirà enviant correspondencias dels paisos que visiti, describint son estat moral y material, las quals creyém serán llegides ab gust per nostres apreciats lectors.

Segons circular que acabém de rebre, lo «Colegi Peninsular», establert en lo carrer Nou de Sant Francesch, núm. 2, Barcelona, ha aumentat sas classes establintse dugás de novas, una de llengua catalana y una altra de literatura catalana.

Molt acertat ha estat lo director del esmentat col·legi en ampliar sas classes en tan racional y patriótic sentit, y desitjaríam per lo tant que 'ls pares ayments de la verdadera instrucció de sos fills, premissin lo zel y constancia de tan il·lustrat professor.

Noticias rebudas per diferents conductes, convenen en que per alguns pobles immediats a nostra frontera se nota moviments de personas conegudas per sas ideas carlistas, y alguns per haver fet además la passada campanya.

S'assegura que s'han celebrat algunas reunions sobre las quals res s'ha pogut traslluhir, puig ja se sab que la més completa reserva caracteriza als partidaris del Pretendent, diferenciar-se en aixó de nostres polítichs governants.

Per lo que's veu, encara no s'ha acabat la ratxada de desgracias que venen esterrant a la pobre Espanya.

La notable «Revista Gallega» segueix publicant la traducció al idioma gallego del estudi sobre la «Literatura gallega» que venim publicant en nostras columnas.

Nostre estimat paysà lo llorejat escultor D. Agustí Querol ha comensat a modelar la estátua del poeta y autor dramàtic català don Frederich Soler, que, com saben nostres lectors, s'ha de col·locar en la plassa del Teatre de Barcelona.

La Associació euskara dels Baixos Pirineus celebrará aquest any Jochs Florals, en Sara, 'l dia 31 de Setembre vinent, y 'ls poetas euskars que desitjin pendre part en dit certámen, han de dirigir las sevas composicions dintre d'un sobre lacrat, avans del dia 30 d'Agost, a la Associació euskara, en la alcaldia de dita vila.

Lo tema es lliure, pero no obstant y aixó, la Associació euskara veuria ab gust que 'ls poetas vascongats tractin preferentment sobre 'ls motius següents: La lluyta per la existencia baix las formas de la agricultura, la cria de bestiar y la pesca; en una paraula, 'l treball que fa viure d'una manera honrada al pagés y al pescador euskars.

La «Revista Gallega» de la Corunya que dirigeix nostre afectuós amic Galo Salinas Rodriguez, en son darrer número s'ocupa del premi guanyat per «Eco Republicano» de nostra ciutat en lo Certamen de Tarragona y li trasmet sa mes coral felicitació.

Agrahim a nostre apreciat colega son recort a nostra ciutat.

Segons nos comunican de Vilanova la policia se personá en lo local de la societat obrera de las «Tres Clases de Vapor» y maná disoldre la societat. Acte continuo sigueren detinguts en sos domicilis un bon número d'individuos perteneixents a la mateixa y dels que mes se distingían en sa organizació.

No podém suposar de cap manera que aqueixas detencions estigan relacionadas ab la persecució del anarquisme.

Dimenge passat se celebrá una important festa patriótica al Masnou, pintoresca vila de la costa de llevant. L'«Orfeo Catalá» de Barcelona fou la que va organisar dita festa, graciás a la iniciativa de son digne mestre-director en Lluís Millet, que es natural d'aquella vila.

Se cantaren molts cançons populars catalanas, entrenantse n'una titulada «La bandera catalana», lletra d'«Riera y Bertrán y música de García Robles. Dita composició fou acollida ab frenéticos aplausos.

Continuhi tan important associació musical en sa profitosa tasca, puig aixis se va refent la patria que ja casi ens havia desfigurat la influencia de la malehida centralisació.

Los diaris parlan aquets dias del viatge que han fet a S. Sebastián lo Sr. Portas y altres individuos del cos de policia de la provincia de Barcelona encarregat de perseguir als anarquistas. Se diu que 'l objecte del viatge obseheix a las gestions que s'están fent per crear un nou cos de policia per vigilar als extrangers indocumentats que's refugian a Espanya. Los travalls fets fins ara sembla que no han donat cap resultat, donchs ab tot y ser molts los aspirants castellans per las plassas del nou cos, se troban ab ls dificultat de que casi cap d'ells sab llengues extrangeras, condició indispensable per ingressar en dit cos.

En vista d'aquest grave inconvenient, se diu que un cap gros de Madrid ha tingut la pensada de proposar que s'obligui als extrangers a saber la *sin par* llengua castellana y a parlarla a tot drap fins en la esfera privada.

No's diu encara ahont aixecarán lo monument que s'ha de dedicar al autor de la pensada.

La comissió executiva de la Exposició Nacional d'Industrias modernas, que ha d'inaugurarse a Madrid lo dia 20 d'Octubre próxim vinent, ha enviat ja a las Cambras de Comers, Cambras Agrícolas, Lligas de Productors, Societats Económicas d'Amichs del País, Consells provincials d'Agricultura, Industria y Comers, y además al Circul de la Unió Mercantil y al Circul Industrial de Madrid, així com al Foment del Treball Nacional é Institut Agrícola de S. Isidro de Barcelona las cédulas pera la inscripció dels expositors, los quals poden passar a recullirlas en ditas societats y corporacions, ahont se 'ls hi facilitarán grauitament. Lo plasso pera la inscripció acaba lo 15 del actual Septembre.

Avans d'ahir arribaren á Tarragona, procedents de Cuba, los soldats següents:

Carles Cucula, natural de Sant Mateo (Castelló), del regiment d'Albuera.

Joan Elías, d'Ulldecona (Tarragona), artilleria de plassa.

Modest Gollen, de Vilahermosa (Castelló), regiment d'Argó.

Joan Monfort, de Argelita (Castelló), artilleria de plassa.

Joseph Vidal, de Calig (Castelló), regiment de Talavera.

Dámaso Jordá, de La Cañada, regiment de Sant Quintí.

Joseph Sabaté, de Prat de Compte (Tarragona).

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la cantitat de pessetas 2999'60.

Pera Génova y Liorna, sortirà lo 31 del actual lo vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Más y March.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'67	Filipinas	
Exterior	81'07	Aduanas	96'37
Amortizable		Cubas 1886	96'87
Fransas	16'65	Cubas 1890	80'
Norts	21'70	Obs. 6 0/0 Fransa	93'12
Exterior París	61'93	Obs. 3 0/0	50'75
París	30'90	Londres	32'97

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'66	Fransas	
Exterior	81'10	Cubas vellas	96'75
Colonial		Cubas novas	80'
Norts	21'75	Aduanas	96'37
Obligacions	79'93	Oblig. 3 0/0 Fransa	51'
		Filipinas	
PARIS			
Exterior	62'66	Norts	
GIROS			
París	30'90	Londres	32'97

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan Vil·lès, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Val·lès Vallduvi.

Londres	90	dif.	00'00	diner	8 d'v.	00'00
París	8	d'v.	00'00	Marsella		00'00

VALORS LOCALS

ACCIONS		
Gas Reusense	010	010
Industrial Harinera		850
Banch de Reus		600
Manufacturera de Algodon		500
C. Reusense de Tranvías		100
privilegiadas al 5 per cent.		415

ANUNCIS PARTICULARS

TRASLADO

La pasteleria y Confiteria

LA CONFIANZA

C. XIPELL

S'ha traslatat desde la casa que ocupava en la plassa de Prim cantonada al Arrabal de Santa Anna, á la mateixa plassa de Prim número 7, á causa de las continuas exigencias del amo de la casa en que estava instalada.

En lo nou local, se proposa continuar servint á sos parroquians y al públich en general ab l'esmero que te acreditada la casa «LA CONFIANZA».

REUS.—Plassa de Prim, 7. —REUS.

TELEGRAMAS

Madrid 31.

Telegrafia lo que se del exercit cubá: «Novetats desde mon parte del 24. En Habana l'enemich tingué 12 morts y un presoner. Tres presentats sense armas. Nosaltres un mort y set ferits.

En Las Villas l'enemich tingué 10 morts. Presentats vuit ab armas y 64 sense.

En Pinar del Rio l'enemich tingué 25 morts. Presentats set ab armas y 23 sense. Nosaltres tres morts.

Entre 'ls ferits están los tinentes Ibars, de movilsats; Llovera, de Almanse; lo voluntari Molé, de Matanzas; don Joseph Villar, de Tetuán, y 'ls capitans del provisional de Puerto Rico número 1 don Tomás Llanes y don Joseph Bona.

—Un periódich de Saragossa diu que procedent de Pamplona arribá ahir nit á aquella capital un personatge misteriós que s'creu porta alguna missió carlista. S'ha inscrit en la fonda ab nom diferent del que doná á Pamplona. Demá surt pera Barcelona ahont embarcará pera 'l Perú. ¡Si anirá á entendres ab los carlistas del altre mon! ¡Decididament va resultant una broma sixó de la agitació carlista y dels personatjes misteriosos!

«El Imparcial» publica un article molt enérgich en lo que 's diu que lo menos á que Espanya te dret es á que se li dongui un general á Cuba y un Govern á Madrid.

—No s'ha pogut convencer á Morlesin de que retiri sa dimissió. Lo curiós es que funda la mateixa en lo dissentiment ab certs actes y treballats polítichs que s'están realitzant, qual si 'l carrech de secretari particular tingués que veure ab la política. La causa real de la dimissió es lo desdeny ab que 'l duch de Tetuán parlá de Morlesin á varis corresponsals á San Sebastian. S'asegura que també persistirá en sa dimissió lo viscomte de Irueste, subsecretari de la Presidencia.

—Las noticias rebudas de Nova-York confirman la sortida d'una formidable expedició pera Cuba. Va al mando del titulat coronel Menendez.

—Demá tindrà lloch á Gijón un gran «meeting» de propaganda republicana, en lo qual pendrán part los senyors Azcárate, Labra y altres oradors. Los mateixos concorrerán passat demá á la inauguració de la estátua aixecada á Pedregal.

De Villagarcía diuhen que regna gran entusiasme en aquella població á causa d'haverse rebut un telegrama del marqués de Mochales participant que se 'ls ha concedit la estació de ferro-carril. Se dispararen cohets y aixecaren globos. Lo jubil es extraordinari.

—En aquest mateix instant comensa á circular lo rumor d'una explosió eléctrica ocorreguda en una casa del carrer del Arenal. Se diu que á consecuencia de la explosió ha mort una dona, resultant feridas varias altres personas.

—Paris 30. Ahir se celebrá á Hyde Park, Londres, una numerosa manifestació organizada per los huelguistas mecánichs.

Los manifestants portavan gran número de banderas y músicas. L'ordre fou complet.

—Lo Govern rus te 'l propòsit d'establir prompte á Tànger una legació pera favoreixer las aspiracions de Fransa á Marruecos.

Aixó demostra que la recent aliansa no vá á quedar reduhida á meras paraulas sino que 's traduirá en fets pràctichs.

Es objecte de comentaris á Londres aquest resultat de la aliansa franch-russa, perque no falta qui tem que se suscití, ab ocasió de la mateixa, la gravíssima cuestió de la influencia sobre 'l Mediterrani, en la que tan interessada 's troba Inglaterra.

—Ha terminat lo Congrès obrer de Zurich. Lo resultat de las deliberacions ha sigut beneficiós pera 'ls obrers.

S'adoctaren, pera 'l Congrès, importants resolucions favorables als mateixos.

—Alguns importants periódichs de Londres fan ressaltar la importancia del fet d'haverse proclamát la aliansa franch-russa á bordo d'un barco de guerra francés á la sombra de la bandera d'aquesta nació.

Segons dits periódichs aquest fet significa que la causa alemana ha sufert un fort colp.

Afegeixen que en sa virtut procedeix que Inglaterra, deixant á un costat la amistat de la triple aliansa, s'incliní á favor de Fransa y Rússia.

—La prefectura de policia, desitjosa de contribuir á la major animació ab motiu de la arribada á París de M. Faure, ha autorisat totas las projectadas retretas ab hatxas, organizadas en los barris de la capital.

Així mateix ha autorisat que permanexin oberts durant la nit del dimars los cafés, cerveserías y tabernas.

L'Ajuntament per sa part, ademés de la almoyna farà decorar é iluminar l'edifici municipal y 'ls de las alcaldías dels 20 districtes.

Están molt adelantats los treballats de decorat de la plassa de la Ópera.

Per tot arreu apareixen banderas francesas y russas.

—L'abat Guiroux, socialista cristiá, ha sigut elegit diputat per Bresch.

—Paris 31. Lo tren express procedent de Trouville ha xocat en la estació de Bueil ab altre tren. Han resultat feridas algunas personas.

—S'ha sentit un gran terremoto en lo Japó. Han resultat mortas doscentas personas y molts edificis destruhits.

A Rússia lo Govern ha resolt suprimir lo sistema de deportacions á Siberia.

SECCIO OFICIAL

Centro de Lectura

Lo dia primer de Septiembre, prop vinant quedarà oberta la matricula pera 'l curs de 1897-98, de las classes d'Instrucció primaria, elemental y superior, dibuix d'adorno, de figura y lineal aplicat á las arts, pintura y escultura.

Los senyors socis que desitjin concurrer á cualsevol de ditas classes, podran inscribirse en la Secretaria d'aquesta societat, fins lo dia 30 del nombrat mes.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels senyors socis.

Reus 26 d'Agost de 1897.—Lo Secretari de torn, B. Domenech.

EDICTE

anunciant la cobransa en la capital de la zona Don Francisco Piqué Hortonedá, Alcalde Constitucional d'aquesta població.

Faig sapiguer: Que al enterarse lo Recaudador de Contribucions ha participat á má autoritat que en cumpliment á lo previngut en l'article 42 de la Instrucció de 12 de Maig de 1888, durant los dias del 1 al 10 inclusiu del próxim mes de Setembre se trobarán obertas las oficinas de recaudació situadas en los baixos de la Casa Ajuntament, de las vuyt á la una de la tarde pera que 'ls contribuyents d'aquest districte municipal que encare 's trobin en descubert del primer trimestre de las contribucions directas puguin satisfarlo durant dits dias sense recarrech de cap classe.

Inútil considere advertir á dits contribuyents que en l'expressat plasso de dea dias satisfassin sos deutes, si volen de lo contrari evitarse 'l recarrech del 5 per cent.

Donat á Reus á 31 d'Agost de 1897.—L'Alcalde, Francisco Piqué.

Registre civil

del dia 30 d'Agost de 1897

Naivements

Manela Romero Freixás, de Pere y Jascinta.—Joan Vives Badet, de Joan y María.—Joseph Amat Llauredó, de Sebastiá y Angela.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Barrera Bofarull, 56 anys, Presó 17.—Joseph Dalman Pijoan, 45 anys, casa de Camp 167.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Vicents.
Sant de demá.—Sant Esteve.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

BARCOS A LA CARGA

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors. Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nistad, Raunó, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischai Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirà d'aquest port del 7 al 8 de Septiembre próxim lo vapor rus «Ariadne» que despatxan los senyors Boada germans.

